

**Ухвала
Іменем України**

23 січня 2017 року

м. Київ

Колегія суддів судової палати у цивільних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ у складі:

Іваненко Ю.Г., Дем'яносова М.В., Леванчука А.О.,

розглянувши в попередньому судовому засіданні цивільну справу за позовом ОСОБА_4 до Публічного акціонерного товариства «Банк Форум» про захист порушеного права споживача фінансових послуг, визнання кредитного договору недійсним, укладеним під впливом обману, **за касаційною скаргою** уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію Публічного акціонерного товариства «Банк Форум» Ларченко Ірини Миколаївни на заочне рішення Рівненського міського суду Рівненської області від 30 вересня 2015 року та ухвалу Апеляційного суду Рівненської області від 24 травня 2016 року,

в с т а н о в и л а:

У грудні 2014 року ОСОБА_4 звернувся до суду з позовом, обґрунтовуючи який зазначив, що 20 червня 2008 року між Акціонерним комерційним банком «Форум» (далі - АКБ «Форум»), правонаступником якого є Публічне акціонерне товариство «Банк Форум» (далі - ПАТ «Банк Форум») та ОСОБА_4 укладено кредитний договір № 0056/08/16-CLZ, відповідно до умов якого банк в порядку та на умовах визначених договором взяв на себе зобов'язання відкрити позичальнику відновлювальну кредитну лінію на споживчі цілі з лімітом кредитування 150 000 доларів США з оплатою за користування кредитом 13,5 % річних строком до 17 липня 2015 року.

На забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором № 0056/08/16-CLZ АКБ «Форум» та ОСОБА_4 уклали договір іпотеки від 20 червня 2008 року № 0056/08/16-CLZv/S-1, предметом якого є нерухоме майно, а саме: домоволодіння загальною площею 111,7 кв.м та земельна ділянка площею 0,0578 га, що знаходяться за адресою: АДРЕСА_1

20 червня 2008 року укладено додаткова угода № 1 до кредитного договору від 20 червня 2008 року № 0056/08/16-CLZ (далі - Додаток № 1).

Посилаючись на грубе порушення відповідачем вимог законодавства щодо не надання об'єктивної, повної та достовірної інформації про умови кредиту та введення його в оману щодо реальної процентної ставки за користування кредитом, позивач просить суд визнати кредитний договір від 20 червня 2008 року № 0056/08/16-CLZ недійсним, укладеним під впливом обману.

Рішенням Рівненського міського суду Рівненської області від 30 вересня 2015 року, залишеним без змін ухвалою Апеляційного суду Рівненської області від 24 травня 2016 року, позовні вимоги задоволено повністю.

Визнано порушеним право ОСОБА_4 - споживача фінансових послуг банку.

Визнано недійсним кредитний договір №№ 0056/08/16-CLZv від 20 червня 2008 року та Додаток №1, укладені 20.06.2008 року між АКБ «Форум» (Публічним Акціонерним товариством «Банк Форум») та ОСОБА_4, у зв'язку з укладенням їх під впливом обману зі сторони банку.

Стягнуто з відповідача - АКБ «Форум» (Публічного Акціонерного товариства «Банк Форум») судові витрати в сумі 243 грн 60 коп. на користь держави.

У касаційній скарзі уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію ПАТ «Банк Форум» Ларченко І.М. просить скасувати судові рішення та направити справу на новий розгляд до суду першої інстанції, посилаючись на неправильне застосування судами норм матеріального права та порушення норм процесуального права.

Відповідно до п. 6 розд. XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 02 червня 2016 року № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів» Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ діє в межах повноважень, визначених процесуальним законом, до початку роботи Верховного Суду та до набрання чинності відповідним процесуальним законодавством, що регулює порядок розгляду справ Верховним Судом.

У зв'язку з цим справа підлягає розгляду в порядку, передбаченому Цивільним процесуальним кодексом України від 18 березня 2004 року.

Заслухавши суддю-доповідача у справі, колегія суддів судової палати у цивільних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ вважає, що касаційна скарга підлягає відхиленню з огляду на наступне.

Згідно з ч. 2 ст. 324 ЦПК України підставами касаційного оскарження є неправильне застосування судом норм матеріального чи порушення норм процесуального права.

Відповідно до ч. 1 ст. 335 ЦПК України під час розгляду справи в касаційному порядку суд перевіряє в межах касаційної скарги правильність застосування судом першої або апеляційної інстанції норм матеріального чи процесуального права і не може встановлювати або (та) вважати доведеними обставини, що не були встановлені в рішенні чи відкинуті ним, вирішувати питання про достовірність або недостовірність того чи іншого доказу, про перевагу одних доказів над іншим.

Задовольняючи позовні вимоги, суди попередніх інстанцій, враховуючи висновком експертизи Київської незалежної судово-експертної установи від 16 липня 2015 року № 1287, виходили з того, що під час укладення договору, банк приховав від позичальника повну та об'єктивну інформацію щодо кінцевої сукупної вартості кредиту та вказав в угоді занижені значення показників суттєвих умов договору, чим фактично ввів позичальника в оману щодо реальної відсоткової ставки та кінцевої загальної суми кредиту.

Доводи особи, яка подала касаційну скаргу, про те, що судами попередніх інстанцій не прийнято до уваги рішення Рівненського міського суду Рівненської області від 17 жовтня 2014 року, залишене без змін ухвалою Апеляційного суду Рівненської області від 18 лютого 2015 року, у справі № 569/14421/14-ц, яким стягнуто з ОСОБА_4 на користь ПАТ «Банк Форум» заборгованість в сумі 2 240 117 грн 11 коп. за кредитним договором від 20 червня 2008 року № 0056/08/16-CLZ, що визнається недійсним у межах даної справи, не спростовують висновків судів.

Твердження особи, яка подала касаційну скаргу, про те, що кредитний договір був укладений з чітким дотриманням норм ст. 11 Закону України «Про захист прав споживачів», є необґрунтованими та спростовуються встановленими по справі обставинами.

Так, судами попередніх інстанцій встановлено, що 20 червня 2008 року, між АКБ «Форум» та ОСОБА_4 укладено кредитний договір № 0056/08/16-CLZ, відповідно до умов якого банк в порядку та на умовах визначених цим договором, взяв на себе зобов'язання відкрити позичальнику відновлювальну кредитну лінію на споживчі цілі з лімітом кредитування 150 000 доларів США з оплатою за користування кредитом 13,5 % річних строком до 17 липня 2015 року.

На забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором № 0056/08/16-CLZ АКБ «Форум» та ОСОБА_4 уклали договір іпотеки від 20 червня 2008 року № 0056/08/16-CLZv/S-1,

предметом якого є нерухоме майно, а саме: домоволодіння загальною площею 111,7 кв.м та земельна ділянка площею 0,0578 га, що знаходяться за адресою: АДРЕСА_1

За умовами п.2.3. кредитного договору, ліміт кредитування за кредитною лінією зменшується згідно з графіком (Додаток 1 до договору), який є невід'ємною частиною цього договору. Повернення кредитних коштів здійснюється шляхом сплати позичальником коштів на відкритий йому позичковий рахунок № 22033500001209 в Рівненській філії АКБ «Форум», МФО 333863.

Відповідно до п.2.6. кредитного договору проценти за користування кредитними коштами позичальник сплачує самостійно в валюті кредиту на рахунок № 22033500001209 в Рівненській філії АКБ «Форум», МФО 333863 щомісячно, не пізніше 20-го числа місяця, наступного за місяцем користування кредитними коштами.

Згідно умови п.2.9. кредитного договору, за обслуговування кредиту в перший місяць кредитування позичальник, в день отримання кредиту сплачує банку кошти в розмірі 2 % від суми кредиту в грошовій одиниці України по курсу НБУ на день оплати.

20 червня 2008 року було укладено додаток № 1 до кредитного договору від 20 червня 2008 року № 0056/08/16-CLZ.

Ухвалою Рівненського міського суду Рівненської області від 23 березня 2015 року призначено судово-економічну експертизу, на результатах якої встановлено, що внаслідок документального недотримання «Правил надання банками України інформації споживачу про умови кредитування та сукупну вартість кредиту», затверджених Постановою Правління НБУ від 10 травня 2007 року № 168 (далі - Правил), кредитний договір від 20 червня 2008 року № 0056/08/16-CLZ та додатки до нього не містять розрахунку щодо реальної процентної ставки (у процентах річних) та абсолютного значення подорожчання кредиту (у грошовому виразі). А також, в додатку № 1 «Графік зменшення ліміту кредитування» відсутня інформація щодо розміру нарахованих процентів за користування кредитом, що не відповідає умовам п. 3.2 Правил.

Таким чином, зі змісту кредитного договору від 20 червня 2008 року №0056/08/16-CLZ вбачається, що в ньому відсутні встановлені законодавством обов'язкові умови, які необхідні для його укладення.

З огляду на вищевикладене, доводи касаційної скарги не знайшли свого підтвердження та не дають підстав для висновку про порушення судами норм процесуального та матеріального права, яке призвело або могло призвести до неправильного вирішення справи.

Відповідно до ч. 3 ст. 332 ЦПК України суд касаційної інстанції при попередньому розгляді справи відхиляє касаційну скаргу і залишає рішення без змін, якщо відсутні підстави для скасування судового рішення.

Керуючись ст. 332 ЦПК України, колегія суддів судової палати у цивільних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ

у х в а л и л а:

Касаційну скаргу уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію Публічного акціонерного товариства «Банк Форум» ЛарченкоІрини Миколаївни відхилити.

Заочне рішення Рівненського міського суду Рівненської області від 30 вересня 2015 року та ухвалу Апеляційного суду Рівненської області від 24 травня 2016 року залишити без змін.

Ухвала оскарженню не підлягає.

Судді

**Ю.Г. Іваненко
М.В. Дем'яносів
А.О. Леванчук**